

Tsunami 12-12 kan vijf jaar hulpverlening afsluiten met een positief bilan

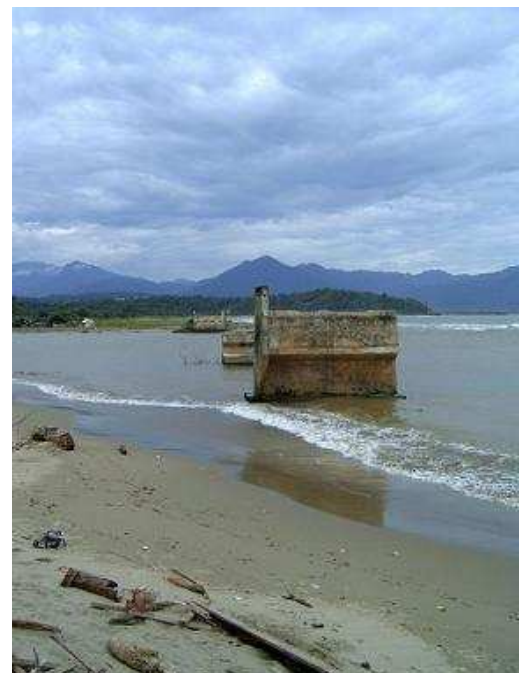

Banda Aceh, de boot op het huis (Publieke gedenkplaats), 2009

Een ongemeen zware natuurramp...

Op 26 december 2004 werden 13 landen in Azië en Afrika rond Indische Oceaan geraakt door een tsunami, die levens en huizen meenam en de kustlijn op blijvende wijze veranderde.

Indonesië, Sri Lanka, India, Thailand en de Malediven werden het zwaarste getroffen. Naar schatting 228.000 mensen lieten het leven, waarvan minder dan 1% toeristen. De aardbeving dieloedgolf veroorzaakte, had een kracht van 9,15 op de schaal van Richter en duurde acht minuten.

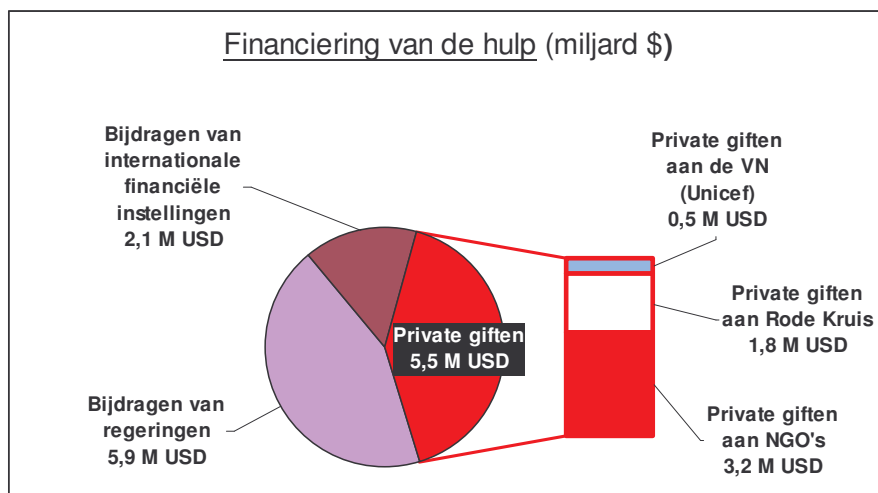

	Aantal doden tengevolge van de tsunami	Aantal vermisten na de tsunami
Indonesië	128.858	37.087
Sri Lanka	23.231	12.091
India (incl. Andaman & Nicobar)	12.405	3.874
Thailand	5.395	2.817
Oost-Afrika	164	139
Malediven	82	26
Maleisië	69	5
Myanmar	61	-
Bangladesh	2	2
Totalen	170.267	56.041

Aantal door de tsunami getroffen landen	13
Aantal verplaatste personen	1.849.827
Aantal mensen dat inkomen verloor door tsunami	1,5 miljoen
Aantal vernielde of beschadigde gebouwen	469.867
Aantal vernielde boten	103.829
Totale kost voor wederopbouw	10,9 miljard USD
Beloofde hulpverlening door donors	13,6 miljard USD

Een ongeziene wereldwijde beweging van solidariteit

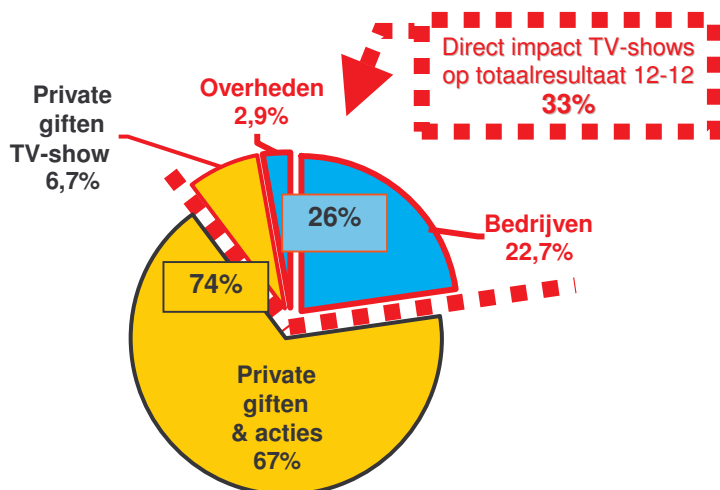
Wereldwijd, massaal en snel stroomden de giften binnen voor hulpverlening aan de slachtoffers van de tsunami, allereerst vanwege de bevolking en dit mede dankzij de berichtgeving in de media tijdens de eindejaarsperiode. Ook de overheid en internationale instanties bleven niet achter.

Ook in ons land was de solidariteitsbeweging indrukwekkend. **'Tsunami 12-12'**, de gemeenschappelijke oproep van de humanitaire organisaties, werd gelanceerd op 28 december 2004 en afgesloten met gelijktijdige televisieshows in Vlaanderen (VRT & VTM) en Wallonië (RTBF & RTL-TVi) op 14 januari 2005.

Eind 2005 werd Tsunami 12-12 afgesloten op **een totaal van ruim 48 miljoen euro**.

SMS 3108	955.000 €
www.1212.be ikwilhelpen.online	} 308.000 €
Credit card	
Registatie bankrekening	
Beloften	12.850.000 €
Giften & acties 000-0000012-12	32.218.000 €
Totaal 31-12-2005	48.500.000 €

Vijf jaar later, een cijfermatige balans

	Bruto inkomsten via 12-12	Totaal bruto inkomsten	Totaal besteed eind 2009		Te besteden	Voorzien einde programma's
Caritas International	6.217.500 €	7.873.000 €	7.789.000 €	98,9%	84.000 €	2010
Handicap International	4.624.000 €	4.624.000 €	4.624.000 €	100%	- €	2009
Oxfam-Solidariteit	5.221.500 €	5.408.500 €	5.408.500 €	100%	- €	2008 (afgesloten)
Rode Kruis Vlaanderen	10.775.500 €	13.956.000 €	13.242.000 €	94,9%	714.500 €	2013
Croix Rouge de Belgique	5.010.000 €	6.258.000 € (2)	5.658.000 €	90,4%	600.000 €	2012
UNICEF België	13.247.500 €	15.129.000 €	15.129.000 €	100%	- €	2008 (afgesloten)
Tweede cirkel (1)	2.650.000 €	2.650.000 €	2.650.000 €	100%	- €	2009
	47.746.000 €	55.898.500 €	54.500.000 €	97,5%	1.398.500 €	
Totale kosten 12-12	790.000 €					
Totale inkomsten 12-12	48.536.000 €					

(1) Betreft subsidies door Tsunami 12-12 aan achttien programma's van dertien verenigingen, niet-leden van het Consortium voor Noodhulp, maar relevant voor de hulpverlening op het terrein.

(2) Dit bedrag omvat niet bijkomende fondsen van overheden en andere nationale Rode Kruisverenigingen.

Vijf jaar hulpverlening

De deelgenoten van Tsunami 12-12 zijn Belgische humanitaire organisaties die deel uitmaken van gevestigde internationale netwerken : Caritas Internationalis, Handicap International, de Internationale Federatie van Rode Kruis en Rode Halve Maan (IFRC), Oxfam International, UNICEF.

De Belgische bijdragen aan hulpverlening aan de slachtoffers van de tsunami werd meestal op een of andere manier gecoördineerd binnen deze internationale netwerken. In bepaalde gevallen werden bijna alle financiële middelen gebundeld voor een gemeenschappelijk programma van het netwerk, binnen andere werden operationele taken opgenomen door de Belgische NGO, in andere gevallen werden Belgische fondsen toegewezen aan welbepaalde programma's.

Hierna volgt een beknopte schets van de hulpverlening in de getroffen landen, dankzij de steun van de deelgenoten van Tsunami 12-12. Voor een meer volledige en gedetailleerde beschrijving van de acties, verwijzen wij naar de internetpagina's van elke organisatie afzonderlijk.

Sri Lanka

Ongeveer 37% van de fondsen van Tsunami 12-12 werd besteed aan de hulpverlening in Sri Lanka.

Caritas International België heeft bijgedragen tot programma's van Caritas Sri Lanka, voor de bouw van 6.500 tijdelijke schuilplaatsen en 8.000 huizen, de levering van 4.500 visnetten, 1.210 boten en 1.401 motoren en de organisatie van traumacounseling.

In Matara werd veel geïnvesteerd in het onderwijs (schoolgebouwen, materiaal, traumabegeleiding) en de visserij. Een belangrijke pijler van de hulpverlening is het creëren van werkgelegenheid. De economie in de kustgemeenschappen is immers zwaar getroffen, niet alleen de vissers, maar ook andere beroepen (naaisters, kappers, schrijnwerkers, metsers, schoenlappers...). In Matara werd een centrum voor rampenbeheer opgericht door de overheid. Caritas financierde een motorboot waardoor het centrum niet langer een boot moet huren voor zijn reddingsacties.

Handicap International was aanwezig in Sri Lanka voor de tsunami en kon tijdens de eerste uren na de catastrofe reeds ingrijpen, door het mobiliseren van lokale partners en kinesitherapeuten, gespecialiseerd in ademhalingsmoeilijkheden. Het programma van Handicap International strekt zich uit over meerdere jaren op het gebied van fysieke

revalidatie en de sociale integratie van personen met een handicap. Dat gebeurt door de opleiding van de lokale vakmensen en ondersteuning van Srilankaanse organisaties.

Rode Kruis Vlaanderen was binnen 48 uur met 2 logistieke experts ter plaatse om de luchthavenbehandeling, de opslag en het transport van gezonden goederen mee te organiseren. Bijna 400 ton hulpgoederen (waaronder tenten, jerrycans, plastic zeilen, keukensets, lakens en generatoren) werden verzonden in de eerste weken na de ramp. Het **Belgische Rode Kruis, Franstalige gemeenschap**, heeft gedurende 10 maanden een opruim- en schoonmaakoperatie geleid langsheen 3 kilometer kust rond Beruwala in Sri Lanka. Meer dan 1000 woningen werden gereinigd. Tegelijkertijd kregen de slachtoffers psychosociale begeleiding.

Naast noodhulp verzorgde de Internationale Rode Kruisbeweging een hele waaier aan rehabilitatieprojecten in de getroffen regio. Het ging kortom niet louter om het bouwen van huizen, maar om het heropbouwen van gemeenschappen. De begunstigden stonden zelf in voor de herstellings- of bouwwerken (*Cash for housing*). Het Belgische Rode Kruis zorgde voor de financiële middelen, alsook de technische ondersteuning en opvolging.

Rode Kruis-Vlaanderen rehabiliteerde ziekenhuizen en ondersteunde plaatselijke districtsafdelingen bij hun ontwikkeling en bij het uitbouwen van hun eerste hulpactiviteiten. Daarnaast verleende Rode Kruis-Vlaanderen steun aan een livelihoods programma van het Internationale Rode Kruiscomité in het Oosten van Sri Lanka

Oxfam Internationaal heeft een vierjarenprogramma uitgevoerd met een fonds van 227 miljoen euro met betrekking tot 2,5 miljoen mensen in zeven landen. Duizenden nieuwe medewerkers werden aangetrokken, er werd samengewerkt met 170 verschillende lokale partnerorganisaties. Het humanitaire programma van Oxfam was omvangrijk en liep door tot einde 2008. De fondsen werden hoofdzakelijk gebruikt in de drie landen die het zwaarst door de tsunami getroffen werden : Indonesië, Sri Lanka en India.

Oxfam-Solidariteit realiseerde zelf een aantal projecten, samen met lokale partners. In Sri Lanka werkten ze samen met twee partnerorganisaties (FTZ en Green Movement), gericht op waterdistributie, waterputten, woning- en scholenbouw, hygiëne en de financiële ondersteuning van socio-economische activiteiten.

UNICEF België financierde de toegang tot drinkwater en een adequate sanering, nieuwe pompen, leidingen en reservoirs. De sanitaire voorzieningen van basisscholen werden hersteld en verbeterd. Leerkrachten kregen vorming over de bevordering van hygiëne.

In Tangalle werden 2 grootschalige systemen gebouwd voor watervoorziening aan 129.000 mensen. Enkele tientallen permanente scholen zijn afgewerkt. Het schoolsysteem werd nieuw leven ingeblazen. Tientallen gezondheidscentra, waaronder 3 hospitalen werden hersteld sedert 2004 hersteld. UNICEF werkte met 30 verschillende organisaties samen om psychosociale bijstand te verstrekken aan 65.000 kinderen en hun families. Een nationaal actieplan komt uiteindelijk nog 600 extra scholen ten goede.

Indonesië

Ongeveer 36% van de fondsen van Tsunami 12-12 werd besteed aan de hulpverlening in Indonesië, meer bepaald in de provincie Aceh (Noord-Sumatra).

Caritas International België had geen operationele verantwoordelijkheid in Indonesië. De voornaamste partners ter plaatse waren Caritas Nederland (Cordaid), Caritas Verenigde Staten (CRS), JRS (Jesuit Refugee Service) en ICMC (International Catholic Migration Commission) en Caritas Tsjechië. **Caritas Indonesië** heeft meer dan 2.000 voorlopige schuilplaatsen en 9.000 permanente woningen gebouwd.

Handicap International beantwoordde in januari 2005 aan de behoeften aan kinesitherapie van de slachtoffers van de tsunami. Uit het werk na de tsunami is een project gegroeid met betrekking tot de toegang voor personen met een handicap tot het hart van de gemeenschap en werden nationale initiatieven ondersteund voor de hulp aan mensen met geamputeerde ledematen in de provincie Aceh en het opzetten van een langdurig ondersteuningsproject ten behoeve van de enige nationale school voor prothesemakers (gelegen op het eiland Java).

Rode Kruis-Vlaanderen ondersteunde via het Nederlandse Rode Kruis een geïntegreerd rehabilitatieprogramma op het eiland Nias, voor de bouw en/of het herstelling van 548 woningen, en het bouwen van 4 scholen met bijbehorende water- en sanitaire voorzieningen. Daarnaast liep er een gezondheidsproject op Zuid-Nias, gericht op de promotie van basisgezondheidszorg.

Het **Belgische Rode Kruis, Franstalige gemeenschap**, heeft zich toegelegd op de visserij : herstel van een scheepswerf en van 17 traditionele vissersboten en van visnetten en de weeropbouw van de visserscoöperatieve Kampala. Ook op het eiland Sabang (voor de kust van Banda Aceh) werd geïnvesteerd in de visserij en meer bepaald in een ijsfabriek (5 ton per dag) voor de bewaring van de vis op het eiland. In de districten Aceh Selatan en Aceh Tengah werd de capaciteit, vooral voor preventie, van het plaatselijke Rode Kruis versterkt.

In Indonesië ondersteunde **Oxfam-Solidariteit** in 2005 een conferentie waaraan NGO's en instellingen hebben deelgenomen naast boerenorganisaties en vissers. Bedoeling was om de humanitaire inspanningen op elkaar af te stemmen, om de basisrechten van de slachtoffers te verdedigen en om basisinformatie uit te wisselen zodat de wederopbouw efficiënter, eerlijker en duurzamer zou zijn.

UNICEF België leverde een substantiële bijdrage tot de wederopbouw van diensten voor de bescherming van kinderen. Dankzij de vele beschikbare middelen, konden de systemen niet alleen heropgebouwd maar in belangrijke mate zelfs verbeterd worden. In Aceh werden niet minder dan 300 "earthquake-resistant" en kindvriendelijke scholen en bijna evenveel gezondheidscentra gebouwd. Meer dan 1 miljoen insecticide gedrenkte muskietennetten werden verdeeld. In een districtziekenhuis in Banda Aceh wordt de watertoevoer hersteld. UNICEF helpt de plaatselijke overheid bij het uitwerken van systemen voor waterzuivering en -verdeling die als "model" moeten dienen voor de waterhuishouding in kleine dorpen. In 4 districten werden speciale "kinderdiensten" ingericht in politiekantoren; in Banda Aceh werd een geïntegreerd centrum opgezet rond geweld op vrouwen en kinderen.

India

Ongeveer 12% van de fondsen van Tsunami 12-12 werd besteed aan de hulpverlening in Zuid-India.

Caritas International België besteedde het grootste deel van de fondsen in India en besliste in overleg met Caritas India zich te concentreren op de staat Andhra Pradesh (districten Nellore, Prakasam, Guntur, Krishna en West Godavari) en in mindere mate in Tamil Nadu.

Caritas India zorgde voor maaltijden, droge voeding, kleren, keukenmateriaal, muggennetten en geneesmiddelen voor een half miljoen mensen en werkgelegenheid voor duizenden families. Er werden ruim 16.000 huizen gebouwd, van een betere kwaliteit dan de huizen die vernield werden zodat de gevolgen bij een eventuele nieuwe ramp beperkt worden. Meer dan 200 scholen werden afgewerkt en er ging steun naar trainingen voor o.a. lederbewerking, taxibestuurder, secretariaatswerk, herstel van boten, kweken van garnalen, winkeluitbating, computerprogramma's, elektriciteit, enz. De gemeenschapsprogramma's die voorbereiden op rampen blijven verder lopen.

Vrouwen en kastelozen vormden belangrijke doelgroepen.

Oxfam-Solidariteit werkte in India samen met AREDS. Het project was gericht op de vorming van vrouwen, zodat zij zelf weer konden instaan voor hun bestaansmiddelen, met naaiwerk en decoratieve voorwerpen. Samen met de organisatie Volontariat werd de wederopbouw verzekerd van een arbeidscentrum voor gehandicapten in Tamil Nadu.

Thailand

Minder dan 1% van de fondsen van Tsunami 12-12 werd besteed aan de hulpverlening in Thailand.

Het **Caritasnetwerk** heeft een programma gerealiseerd ten voordele van de meest kwetsbare bevolkingsgroepen in de provincies Phuket, Krabi en Phang Nga, de etnische minderheden en ook een minderheid van moslim mensen die geen steun ontvangen hebben van de overheid. Medische verzorging voor 50.000 mensen werd verzekerd.

Oxfam werkte in Thailand samen met een partnerorganisatie om de bestaansmiddelen te herstellen en ondersteunde een lokale partner bij de verdediging van een eerlijke en duurzame toegang tot grond, voor boeren en vissers die slachtoffer waren van de tsunami.

Andere landen

Ongeveer 14% van de fondsen van Tsunami 12-12 werd besteed aan de hulpverlening in andere getroffen landen en in regionale programma's/.

Malediven

In deze archipel, die ook werd getroffen door de tsunami, heeft **Handicap International** technische ondersteuning verleend aan het Franse en Britse Rode Kruis om de bereikbaarheid, van zowel gebouwen als diensten, te verbeteren voor personen met een handicap. Handicap International ondersteunde de autoriteiten bij het uitwerken van een nationaal beleid voor personen met een handicap en het opzetten van een gemeenschappelijk project op drie eilanden.

Somalië

Rode Kruis Vlaanderen steunde via het Duitse Rode Kruis de verbetering van de werking van 8 gezondheidsposten in Somalië. In de 8 gezondheidsposten kon de plaatselijke bevolking terecht voor consultaties, programma's rond moeder- en kindzorg, vaccinaties en gezondheidseducatie.